

กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลตาลเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย

ข้อมูลทั่วไป

ตำบลตาลเตี้ย เป็นตำบลเก่าแก่เล่าขานต่อกันมาว่าเมื่อปี 2467 ตำบลตาลเตี้ยได้แยกมาจากตำบลบ้านสวน เริ่มแรกเรียกว่า ตำบลป่าคักดี เนื่องจากมีต้นตาลอยู่มากตาลเตี้ย ลำต้นทอดหรือเอนลงสู่กลางแม่น้ำตาลเตี้ย งอตั้งฉากกับผิวน้ำเมื่อถึงเวลาน้ำเอ่อท่วมทำให้ระดับน้ำสูงแค่อันตาลหรือท่วมถึงใบตาล จึงตั้งเป็นชื่อของตำบลตาลเตี้ยกันตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน

ตำบลตาลเตี้ย มีจำนวนประชากร 4,379 คน หรือ 1,185 หลังคาเรือน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอำเภอเมืองสุโขทัย ระยะห่างจากอำเภอประมาณ 13 – 14 กิโลเมตร โดยมีลักษณะภูมิประเทศเป็นราบลุ่มมีสภาพเป็นลำคลองเล็กๆ หลายคลอง และมักจะมีปัญหาจากน้ำท่วมขังเกือบทุกปี ซึ่งน้ำไหลมาจาก ตำบลปากแคว อำเภอเมืองสุโขทัย, ตำบลเกาะตาเลี้ยง และตำบลทับฝั่ง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย การตั้งบ้านเรือนกระจายไปตามแนวของถนนสายหลักที่เชื่อมติดต่อกับอำเภอศรีสำโรง มีพื้นที่ทำการกระจายอยู่ด้านหลังของหมู่บ้าน ลักษณะดังกล่าวชาวบ้านจึงยึดอาชีพทำการเกษตรเป็นหลัก คือ ทำนา อาชีพเสริม คือ การเลี้ยงสัตว์

ฐานองค์การการเงินชุมชน

รูปแบบออมวันละบาท

- ก่อตั้ง 24 เมษายน 2552
- สมาชิกปัจจุบัน 450 ราย
- เงินทุนปัจจุบัน 283,400 บาท

การบริหารจัดการกองทุน

ตำบลตาลเตี้ยมี 8 หมู่บ้านอยู่ภายใต้โครงสร้างการดำเนินงาน ซึ่งรูปแบบสวัสดิการเป็นการช่วยเหลือกันเองในชุมชนในรูปแบบของการจัดสวัสดิการครอบครัว โดยมีแนวคิดในการขยายรูปแบบการจัดสวัสดิการให้หลากหลายรูปแบบผ่านเวทีประชุมประจำเดือน และกำหนดข้อตกลงร่วมกันเพื่อสร้างเป็นระเบียบของหมู่บ้าน/ตำบล

วิธีการดำเนินงานนั้น เริ่มจาก การค้นหาผู้นำที่พร้อมจะทำงาน การสร้างขบวนการเรียนรู้ร่วมกับประชาชน การค้นหาปัญหา ความเดือดร้อน ความต้องการ การสร้างทีมงานให้เกิดทุกระดับ มีองค์กร หน่วยงานรัฐ ท้องถิ่นให้การสนับสนุน จัดทำแผน งาน โครงการที่สามารถปฏิบัติการได้จริง และแก้ไขปัญหาได้ และทุกคนมีส่วนร่วม ได้ประโยชน์ร่วม พอใจร่วมกัน

บทบาทคณะกรรมการสวัสดิการ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล กำหนดทิศทางและแผนงาน ลงมือขับเคลื่อนงานโดยการเชื่อมโยงและประสานงานทุกระดับ ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน พิจารณาตัวชี้วัด การพิจารณากลับกรองโครงการ รวมทั้งรายงานผลต่อจังหวัดและส่วนกลางให้รับทราบสถานการณ์ของกองทุนสวัสดิการชุมชน

เมื่อเดือนสิงหาคม 2550 ได้สรุประเบียบกองทุนสวัสดิการชุมชนว่าด้วยการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก มีดังนี้

ในปีที่ 1 เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 – วันที่ 30 กันยายน 2551 ได้จัดสวัสดิการ 3 เรื่องก่อน ได้แก่ การรับขวัญคลอดบุตร 1,000 บาทต่อครอบครัว ค่าน้ำมันรถไปหาหมอ 100 บาทต่อครั้งต่อครอบครัว แต่ไม่เกิน 500 บาทต่อครอบครัว การบริจาคน้ำดื่มช่วยงานบวช งานแต่งงานศพ และงานอื่นๆ ครอบครัวละ 10 โหล ส่วนในปีที่ 2 จะเพิ่มประเภทสวัสดิการขึ้นมาให้สมาชิก และชุมชนได้รับประโยชน์มากขึ้น ได้แก่ เงินช่วยเหลืองานบุญ งานแต่งงานขึ้นบ้านใหม่ และงานศพ ครอบครัวละ 1,000 บาทต่อปี ให้ทุนการศึกษา ครอบครัวละ 500 บาทต่อปี

โดยในเบื้องต้น กองทุนสวัสดิการ ตำบลตาลเตี้ย สามารถช่วยเหลือได้ครอบครัว 204 ครอบครัว ทั้ง 8 ตำบล เฉลี่ยครอบครัวละ 4 คน รวมประมาณ 832 คน จากนั้นได้ขยายสมาชิกเพิ่มโดยเปิดรับสมัครและชักชวนคนทั้งภายในและภายนอกชุมชนเข้าร่วมจัดสวัสดิการระบบครอบครัวเพื่อดูแลกันเอง

ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

- ในระดับพื้นที่ กองทุนสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นตำบลตาลเตี้ยมีการจัดการตามข้อตกลงจนสร้างความพึงพอใจให้กับชาวบ้าน และนำไปสู่การขยายสมาชิกเพิ่มมากขึ้น
- ในระดับการบริหารจัดการ คณะกรรมการเกิดการเรียนรู้งานและจัดระบบบริหาร เช่น กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ การช่วยเหลือที่เป็นระบบมากขึ้น
- ในระดับสาธารณะ คนในชุมชนและนอกชุมชน รู้จักและมีการเข้ามาศึกษาดูงาน

การเชื่อมโยงขบวนการสวัสดิการชุมชนท้องถิ่น

กองทุนสวัสดิการมาจากฐานกลุ่มออมทรัพย์เดิมโดยการรวมตัวกันของคนในชุมชน ผ่านการพูดคุย การประชุม กระทั่งได้ร่วมกันจัดตั้งสวัสดิการครอบครัว ซึ่งมาจากฐานการเชื่อมโยงงานส่งเสริมอาชีพในหมู่บ้าน และเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาเรื่องอื่นๆ เช่น การฟื้นฟูพื้นที่ภัยพิบัติ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ งานประเพณีและวัฒนธรรม เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้มีกระบวนการเชื่อมโยงกับหน่วยงานท้องถิ่นและจังหวัดโดย

- ประชุมกลุ่มกองทุนต่างๆให้รับทราบแนวทางและวางเป้าหมายร่วมกัน
- มีการรายงานผลการดำเนินงานให้หน่วยงานในท้องถิ่นรับทราบเป็นระยะๆ
- เสนอโครงการให้ท้องถิ่นพิจารณาเพื่อขอรับการสนับสนุน ทั้งด้านวิชาการ และงบประมาณ
- ท้องถิ่นให้การสนับสนุนกองทุนและเครื่องมือต่างๆในการทำงาน

สิ่งที่จะดำเนินการต่อไป

- ร่วมกระบวนการกับเครือข่ายสวัสดิการชุมชนในระดับจังหวัด ขยายผลรูปแบบการจัดสวัสดิการแบบครอบครัว
- ผลักดันแผนงานสู่แนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม
- ประชาสัมพันธ์ ในระดับตำบลสร้างความเข้าใจ
- จัดรูปแบบการช่วยเหลือเพิ่มขึ้นเพื่อครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย
- เชื่อมร้อยสู่ระดับจังหวัด โดย
 - จัดเวทีสร้างความเข้าใจระดับอำเภอ
 - จัดทำข้อมูลกองทุนระดับตำบล
 - คัดเลือกตัวแทนกองทุนตำบลเพื่อเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการระดับจังหวัด
 - จัดเวทีระดับจังหวัดเพื่อแลกเปลี่ยนและกำหนดทิศทางการเคลื่อน
 - สร้างเครือข่ายระดับจังหวัด เชื่อมโยงและประสานงานที่ต่อเนื่อง

ผู้ประสานงาน นายองอาจ เฟิงเอี่ยม

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลตาลเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย